

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta št. 18
Poštno ček. račun: št. 24/12410

Cena: Posamezna št. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto VI. - Štev. 29

Gorica - 22. julija 1954 - Trst

Izhaja vsak četrtek

BREZPOSELNI

Ko smo se vozili z avtopulmanom mimo Trzinjskega jezera, smo v neki vasi, kjer so velike tovarne zrakoplovov, videli zaprte vhode v tovarno, pred tovarno pa napis: »to tovarno so zasedli delavci brez dela in brez plače.« Na dvorišču tovarne smo res videli delavce, ki so pohajali brez dela, drugi so stali na glavnem vhodu in skozi mrežo govorili z ženami, ki so jim prinesle kosilo.

Ponedeljski listi v naši deželi so pa prinesli vest, da so v tržiških ladjedelnih začeli z množičnim odpuščanjem delavcev. Zaenkrat jih bodo odpustili le pet sto, pozneje pa še nove.

BREZPOSELNOST PRI NAS

Goriški mestni in pokrajinski svet sta že ponovno razpravljala o brezposelnosti v naši pokrajini, ki dobiva vedno bolj grozeč značaj, saj je znano, da je ravno goriška pokrajina ona, ki ima v vsej državi prvenstvo po številu brezposelnih glede na število prebivalstva.

Brezposelnost je torej problem številka 1 naše pokrajine, čeprav mnogi mislijo, da so narodni ali ideološki problemi nujnejši. Brezposelnost je najbolj pereč problem zato, ker je glavni vir nezadovoljstva, nerganju, upornosti, zagrenjenosti delavskih množic in končno tudi vir nevere in odpada od Boga, saj vemo, da mislija ne vodi k Bogu. Bogostvo in revščina sta v enaki meri krivi za nevero in greh. Zato je molil modri Salomon: »Bogostva in revščine reši me, o Gospod!«

BREZPOSELNOST IN DRŽAVA

Brezposelnost je vprašanje, ki ga mora reševati predvsem država. Ta je dolžna skrbeti za obči blagor ljudstva. Blagor ljudstva je pa v prvi vrsti v tem, da ima vsakdo primerno delo, da si služi z njim vsakdanji kruh. Brez tega ne moremo govoriti o občem blagru. V preteklem stoletju so liberalne države mislile, da so proste te skrbi. Toda socialni pretresi zadnjih 50 let so vse prepričali, da mora država skrbeti za zaposlenost državljanov ter jo tudi urejevati. Zato vidimo danes države vsepovsod, kako iščejo možnosti za zaposlitev delavcev. Tega ne delajo samo tako zvane komunistične ali socialistične države, temveč prav tako tudi ostale, celo Združene države Amerike ne morejo več mimo vprašanja o zaposlitvi državljanov.

KAKO OMILITI BREZPOSELNOST

Vendar to vprašanje ni povsod enako težavno. Bogate in industrijsko razvite države, ki niso preobremenjene, skoro ne čutijo te težave vprašanja. Kdor hoče, dobi delo, ker je možnosti dela dovolj za vse. Ali trenutno je takih srečnih držav malo na svetu. Velika večina je takih, da se morajo boriti na tisoč načinov, kako preskrbeti zadostno zaposlitev za vse. Posebno težko je

to vprašanje v takih državah, ki so kot n. pr. Italija, uboge na naravnem bogastvu, in povrh še preobremenjene. V takih primerih skuša država priskočiti na pomoč predvsem na dva načina:

1. z izseljevanjem;
2. z ustvarjanjem novih možnosti zaposlitve.

Z izseljevanjem je danes križ, ker so mnoge države, ki bi prišle v poštev kot cilj izseljevanja, zelo nezaupne do tujcev ali pa imajo še druge razloge, da se upirajo priseljevanju.

Tudi iskanje virov zaposlitve ni lahka stvar, ker narodno gospodarstvo je kakor organizem, ki mora živeti iz svojih sil. Če stoji pokoncu le z injekcijami, bo bolnika kmalu pobrala smrt. Tudi nar. gosp. če bo šlo naprej le zaradi neprestanih podpor od strani vlade, bo kmalu šlo po gobe. Iskanje novih možnosti zaposlitve pomeni torej predvsem ustvarjanje takih pogojev, ki nudijo priliko, da se razvijajo industrija, obrt, trgovina, kmetijstvo. To je pa zopet zelo zamotana zadeva, ki ne zavisi vedno le od posamezne države, saj vemo, da je danes svet gospodarsko povezan bolj kot kdaj koli prej.

ODGOVORNOST SEDANJIH POLITIKOV

Italijanska država, ki stoji danes pred množico dveh milijonov brezposelnih, ki rastejo in se množijo iz leta v leto, čuti težo tega vprašanja in je zlasti v programu sedanje vlade sprejela sklep, da hoče v čim večji meri omiliti brezposelnost v državi. V ta namen je ministrski svet sprejel vrsto ukrepov za doseg tega cilja. Minister za delo, ki je demokratičen, hoče v tem oziru doseči, kar se da doseči z mirnimi sredstvi. Demokristjani ga bodo pri tem gotovo podpirali, saj med njimi prihaja na površje s Fanfanijem ona struja, ki je bila vedno za čim bolj učinkovito politiko v Italiji.

Kakšni bodo uspehi, bo pokazala prihodnost. Za naše kraje je eno jasno: Če odgovorni italijanski krogi ne bodo začeli gojiti bolj strpno politiko do sosednje države Jugoslavije ter ne bodo navezali izdatnejših gospodarskih stikov z njo, bo šlo gospodarstvo goriške, tržaške in videmske pokrajine vedno bolj rakovo pot. Onim, ki živijo od posebnih fondov pri ministrskem predstevstvu, to ni veliko mar, tem bolj pa je obupno gospodarsko stanje v naši deželi mar delavcem, ki vidijo prihodnost še bolj črno kot sedanost. Mar je tudi nam, ki živimo z ljudstvom in brez podpor od kogarkoli! Zato je naše mnenje, da je socialna dolžnost gospodov voditeljev v naših obmejnih pokrajinah delati na to, da se vzpostavijo čim tesnejši gospodarski odnosi z Jugoslavijo in posebno s Slovenijo neglede na to, kakšen režim vlada tam. Primum vivere, velja tudi tukaj.

V.

V Ženevi je padla odločitev

Pogajanja za mir so stopila pretekli teden v odločilno fazo, razgovori državnikov so se vrstili vedno bolj pogostoma, vse je kazalo, da se bliža trenutek, ko bo treba reči zadnjo besedo.

Izmed dogodkov zadnjega tedna je gotovo najvažnejši Dullesov nenadni prihod v Pariz in njegov sestanek s Mendes Franceom in Edenom.

Kakor je znano, so se Združene države umaknile pri ženevski konferenci nekoliko v ozadje. Ameriški zunanji minister je prisostvoval ženevski konferenci le kratek čas, nakar se je vrnil domov, pustivši v Ženevi kot svojega namestnika državnega podtajnika Bedell Smitha. Medtem pa se je tudi ta vrnil domov in govorilo se je, da ga bo nadomestoval ameriški poslanik v Pragi,

torej oseba bolj drugovrstnega pomena, medtem ko so zastopali ostale države njihovi zunanji ministri.

Ta tihi bojkot ženevske konference s strani Združenih držav je bil za svobodne narode skrajno neprijeten, veselili pa so se ga komunisti, ki vidijo ravno v Združenih državah svojega glavnega in najbolj upoštevane vrednega nasprotnika. Odsotnost katerega višjega zastopnika Združenih držav ob zaključku ženevskih pogajanj je pričala, da se Amerikanci ne strinjajo s politiko Francozov in Angležev napram Hočimihu in njegovim komunističnim zagovornikom.

To negativno zadržanje Združenih držav do ženevskih pogajanj je vplivalo tudi na potek razgovorov. Svo-

bodni narodi so se začeli vedno bolj zavedati, da brez Združenih držav ne bo mogoče primerno zaščititi premirja, ki bi ga utegnili podpisati v Ženevi. In to je bil eden izmed vzrokov, da sta se Mendes France in Eden obrnila na Dullesa ter ga prosila, naj bi se udeležil osebno zaključnih posvetovanj. Dulles tega ni storil, prišel je pa osebno v Pariz, da bi se z Mendes Franceom in Edenom pogovoril bolj natančno o indokitajskem vprašanju, oziroma o stališču, ki naj bi ga zavzele zapadne velesile pri zaključnih pogajanjih. Obenem je Dulles obljubil, da pošlje kot svojega namestnika Bedell Smitha v Ženevo.

Foster Dulles v Parizu

Foster Dulles je priletel v Pariz v torek 13. julija. Tja sta priletela iz Ženeve tudi Mendes France in Eden. Še isti večer so imeli trije zunanji ministri pogovore, ki so trajali dolgo v noč. Razgovorom so prisostvovali najbližji sodelavci treh ministrov.

Franoski tisk je razen komunistov sprejel sestanek treh z velikim veseljem ter poudaril, da je namen tega sestanka pokazati svetu povezanost zapadnih velesil v tem težkem mednarodnem trenutku. Sestanek naj bi tudi služil za določitev glavnih pogojev premirja, ki bi moralo biti častno in ki bi ga mogle zapadne velesile uspešno kontrolirati. Sestanek naj bi tudi pokazal, da Francija kljub svoji srčni in odkritosrčni želji po miru ne misli kapitulirati pred nikomer.

Trije zunanji ministri so se razgovarjali tudi drugi dan ter so izdali ob koncu svojih razgovorov posebno poročilo, v katerem poudarjajo, da so njihovi razgovori služili za jasno spoznanje medsebojnih stališč do indokitajskega vprašanja. Foster Dulles je razložil stališče Združenih držav ter omenil meje, ki si jih je postavila njegova vlada, upoštevajoč dejstvo, da Združene države niso pri indokitajskem vprašanju direktno zainteresirane.

Mendes France in Eden pa sta izrazila mnenje, da bi bile koristne

Francije in treh indokitajskih držav, kakor tudi koristi miru in svobode bolj zavarovane, ako bi Združene države, ne da bi jim bilo treba opustiti svoje stališče, poslale na ženevsko konferenco kako osebo z ministrskim činom. Posledica teh razgovorov je bila, da sta Eisenhower in Dulles povabila državnega podtajnika Bedell Smitha, naj se vrne v Ženevo. Ta je to tudi storil ter se vrnil zadnjo soboto v Ženevo, kjer sta mu Eden in Mendes France razložila trenutno stanje indokitajskega vprašanja.

Sestanek treh zapadnih zunanjih ministrov ni bil komunističnim znanjem ministrom prav nič po godu. V znak protesta so se tudi komunistični zunanji ministri zbrali na skupno posvetovanje. Svojo nevoljo je kazal Molotov tudi pri svojem sestanku z Mendes Franceom. Ta sestanek med sovjetskim in francoskim zunanjim ministrom je trajal cele štiri ure, pa ni kljub temu prinesel nobenega napredka v razvoju konference, tako da so mnogi že začeli obupavati nad njo. Tudi sestanek med Molotovom, Edenom in Mendes Franceom, ki se je vršil naslednji dan, ni rodil nobenih uspehov. In isto je treba reči o zborovanju, ki se je vršilo zadnjo nedeljo in ki so se ga udeležili zastopniki vseh devetih držav, ki se udeležujejo konference o indokitajskem vprašanju.

Premirje podpisano

Glavni vprašanji, zaradi katerih se niso mogli sporazumeti, je vprašanje meje oziroma črte, ki naj razdeli Vietnam v dva dela, in vprašanje roka, v katerem naj bi se izvršile volitve v obeh delih. Francozi so zahtevali, da mora teči meja med obema deloma Vietnama na 18. vzporedniku, medtem ko so zahtevali komunisti mejo, ki naj bi tekla daleč bolj na jugu, na 16. ali celo na 18. vzporedniku. Ker ležita Hanoi in Haifong severno 18. vzporednika, so zahtevali Francozi nevtralizacijo teh dveh mest. Glede volitev so pa ravno komunisti tisti, ki so zahtevali, da se morajo izvršiti v najkrajšem času, to je v roku šestih mesecev, čemur so se pa svobodni narodi protivili. Poleg tega so bili še Vietnamci, ki o kaki dokončni razdelitvi Vietnama sploh niso hoteli slišati.

Zadnja poročila vedo povedati, da je sporazum že dosežen. Po tem sporazumu bodo razdelili Vietnam na črti, ki teče med 16. in 17. vzporednikom, tako da bodo dobili komunisti nekako dve tretjini Vietnama. Francozi bodo morali izprazniti mesti Hanoi in Haifong. Laos in Kambodžo bodo nevtralizirali. Glede volitev v Vietnamu pa so se sporazumeli, da se bodo morale vr-

šiti v teku enega leta po podpisu premirja.

O natančnih pogojih tega sporazuma pa bomo, če Bog da, prihodnje poročali.

Brezsrčna stavka

V ferrarski pokrajini se je zaključila pred par tedni štiridesednevna stavka, ki je prinesla stavkujočim delavcem in posestnikom velikansko škodo, ubogi živini, ki je bila pri tem prizadeta, pa veliko brezsrčnega trpljenja in muk.

Stavkalo je okoli 110 tisoč kmetov, ki so bili v drugi dninarjev za zboljšanje svojih plač; stavili pa so baje take zahteve, ki jih gospodarji niso mogli sprejeti. Stavko so proglasili komunistični sindikati, ki jih vodi znani komunist Di Vittorio. Ostali sindikati stavke niso podprli, ker so jo smatrali za bolj politično kot gospodarsko stavko.

V ferrarski pokrajini redijo kakih sto tisoč glav živine. Kakih 40 tisoč glav živine pripada malim kmetom, ki delo pri živini sami opravljajo. Ti seveda niso stavkali. Stavka pa je prizadela srednje in velike posestnike in njihovo živino, njihova polja, travnike in sadovnjake. Okoli 60 tisoč glav živine je mo-

rlo nositi posledice te stavke, trpeti lakoto in žejo ter toniti v lastnem blatu. Komunistični agenti, ki so za take in podobne stavke dobro izučeni, so poskrbeli, da ni mogel za časa stavke nihče stopiti v hleve. Šele proti koncu stavke je izdal prefekt ukaz, da je treba hleve zaradi kužnih bolezni očistiti ter rešiti živino iz pol metra visokega blata. Pozneje so prišle tudi ženijske čete in oddelki policije, ki so opravili najnujnejša hlevska dela ter pokrmili živino ter jo skrbeli z vodo. Toda pri vodi so morali biti zelo previdni, kajti komunistični tovarši so vodo marsikje z bencinom pokvarili. Človek se z začudenjem vprašuje, kako je mogoče, da so ti preprosti kmetijski delavci in hlapci postali kar naenkrat brez vsake vesti in brez vsakega usmiljenja in sočutja do nedolžne živine.

Zaradi stavke so trpela tudi polja in travniki. Prva košnja je izgubljena, druga košnja pa bo zaradi nepokošene prve trave izgubila tretjino na svoji kakovosti in polovico na svoji količini. Zanimarjeni sadovnjaki pa bodo vrgli 30 odstotkov manj, kakor bi sicer dali.

Najbolj pa je bila zaradi stavke živinoreja prizadeta. Vsaka krava je izgubila v tem času od enega do poldrugega kvintala na teži. Celotno je izgubila živina 75.000 kvintalov svoje teže. Kakih sedem tisoč krav so prodali med stavko in še eno tretjino živine bodo primorani prodati, ko jo spravijo nekoliko na noge, če se jim bo to seveda posrečilo.

Stavkujoči so izgubili zaradi stavke do 40.000 lir na osebo, kar znaša pri 110.000 stavkujočih več milijard lir. Še večjo škodo so utrpeli srednji in veliki posestniki.

Naj bo človek še tako navdušen zagovornik stavk, mora priznati, da pri mnogih teh stavk ni nekaj v redu. Mnoge teh stavk so političnega značaja. Takšna je bila več ali manj tudi stavka v ferrarski pokrajini, ki je bila svoječasno ena najbolj fašističnih pokrajin, a ki je po zadnji vojni prešla pod komunistični vpliv. Komunistom ne gre pri stavkah toliko za zboljšanje delavskega stanja, ampak v prvi vrsti za propagando, za sejanje nezadovoljnosti in slojnega sovražstva. Ko bi smatrali komunisti stavke za koristne, bi jih morali dovoliti tudi tam, kjer so oni na oblasti; znano pa je, da ravno v komunističnih državah ne dopustijo najmanjše stavke.

S tem nočemo reči, da bi bilo treba stavke na splošno prepovedati, pač pa da bi jih bilo treba disciplinirati, to je urediti na način, da bi se ne mogle zlorabljati v strankarske namene in tudi ne za neupravičeno povišanje enih ali drugih plač.

Boji v Jeruzalemu

Znano je, da deli arabsko-judovska meja Jeruzalem v dva dela. V dneh od 30. junija zvečer do 2. julija popoldne so se vršili v Jeruzalemu med arabskimi in judovskimi četami težki boji. Čete so se poslužile tudi avtomatskega orožja in možnarjev. Pri teh bojih je bilo več mrtvih in na desetine ranjenih. Materialna škoda so utrpeli tudi nekateri katoliški zavodi, kot n. pr. frančiškanski zavod in zavod »bratov krščanskih šol« ter sedež latinskega patriarha.

Sv. oče je že večkrat opozoril mednarodno javnost, da bi bilo treba zagotoviti varnost Jeruzalema in nekaterih drugih svetih krajev z internacionalizacijo teh krajev. Tudi Združeni narodi so o tem vprašanju že večkrat razpravljali, a zdi se, da je zadnja leta ta zadeva popolnoma zaspala.

Sedma nedelja po binkošti

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Varujte se lažnih preokrov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar boro grozdje s trnja in ali smokve z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slabega sadu in ne slabo drevo roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se poseka in vrže v ogenj. Po njih sadovih jih boste torej spoznali. — Ne vsak, ki mi pravi: 'Gospod, Gospod,' pojde v nebesko kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebesko kraljestvo.«

DOBER SAD

Čemu sadi vinogradnik trte, čemu sadjar sadno drevje? Pač, da bi trgal na njih dober sad. Predno vsadi trto ali drevo, pogleda, ali je dobre vrste.

Vsi smo taki, da hočemo od tega, s čimer se ukvarjamo, neki dobiček ali sad.

To ni nič napačno. Tudi Bog hoče od nas dobička. A ta ni materialen, kot je sad na drevju. Sad, ki ga Bog od nas pričakuje in zahteva, je — krepostno življenje.

Kdaj pa živimo krepostno? Kadar

se ravnamo po božji volji. Božja volja je pač najboljša. Kje pa zve-mo božjo voljo? Jezus je poskrbel za to. Postavil je apostole, postavil je Cerkev, da nas uči: »Pojdite in učite, kar sem vam zapovedal...« Nekateri menijo, da obrodijo že dober sad krepostnega življenja, če sprejmejo od cerkvenega nauka to, kar se dopade njim. Ti si postavljajo sami svoje zapovedi. Ali je otrok ubogljiv, če uboga le to, kar se njemu zdi?

So tudi katoličani, ki se postavljajo za sodnike Cerkve. Menijo, da tako rečem, da so tisto sito, ki varno in nezmotno presoja cerkvene postavbe, okrožnice, nauke itd. Za čisto krščanstvo imajo to, kar jim je po takem precejšanju in kritiziranju ostalo na cedilu. Ali ne bodo sami ostali na cedilu pri sodbi božji? Tudi menijo, da jo posebna bistrovidnost udariti po Cerkvi, kot da bi bil otrok posebno odličen, če tepe mater ali očeta. Jezus jih obsoja: »Kdor ne posluša, naj bo kot cestničar in pogan.«

Te vrste ljudje so trnje in osat. Ne trgaj njihovega sadu (njihovega nauka itd.); si namreč v veliki nevarnosti, da se raniš, krvavelo bo tvoje srce, lahko tako zelo, da ti izteče vsa srčna kri, in ne boš imel večnega življenja v sebi; v tvojem srcu ne bo uspeval dober sad krepostnega življenja.

Skupno romanje v Turin

Ker mnogi želite v tem Marijinem letu na daljšo božjo pot, zato vam radi ustrezemo in sicer: v dneh od 21. do 25. avgusta prirejamo štiridnevno skupno romanje v Turin-Milan.

Zakaj Turin? Predvsem ste nekateri ta kraj sami predlagali. Turin ima na vsem svetu najlepšo baziliko Marije Pomočnice kristjanov, dalje grobove modernih svetnikov: Janeza Boska, Kotolenga, Dominika Savija, Kafassa. »Mala hiša Kotolenga«, Superga, Consolata, stolnica z Jezusovo syndono, to so poleg drugega izredne zanimivosti Turina. Če bo le mogoče, bomo naredili izlet v Don Boskovo rojstno vas (ali k Mariji na planine v Oropo pri Bielli - Santhià). Četrtri dan romanja bomo preživeli v Milanu. Potujemo z vlakom in sicer v soboto 21. avgusta jutraj in vrnemo se v Trst 25. avgusta zgodaj jutraj. Čas za prijavo je izključno samo do 7. avgusta. Če ne boš mogel potovati, dobiš 4 dni pred odhodom ves denar nazaj, pozneje je vožnja že plačana. Prijavite se pri svojih duhovnikih. Stroški so: 10.000 (deset tisoč) lir; s tem je plačana vožnja z vlakom in vsa prehrana ter trikratno prenočišče v Turinu. Za otroke do 14. leta je na vlaku popust in je tako skupna cena za otroka 7.500 lir. Otroci samo v spremstvu.

Marijini častilci, Tržačani! Kdor le more, naj se pridruži! Eno je gotovo: žal ne bo nikomur!

Vpišite se do 7. avgusta in sicer meščani

pri g. kaplanu v Rojanu ali pri Pelanovih (ulica Ronco 14), na deželi pa v župnišču v Riemanjih ali v Dolini. Eden lahko prijavi več oseb.

Vabljeni tudi Goričani! Prijavite se pri č. g. Vidmarju v Gorici (trg sv. Antona 2). V zgodovinski okrožnici »Blesteča krona«, v kateri sv. oče oznanja vsemu svetu to blagoslovljeno Marijino leto, izrecno želi, da bi verniki v tem letu radi romali k marijanskim svetiščem in se ob Marijinih oltarjih radovali Njene brezmadežne slave. Marijini častilci, izpolnimo željo svetega očeta!

Iz življenja Cerkve

ALOJZIJ KRALJ ZLATOMAŠNIK

V prijaznih Gočah na Vipavskem so praznovali v nedeljo 18. julija lepo slovesnost zlate maše, ki jo je daroval preč. g. župnik Alojzij Kralj, ki tam župnikuje že od leta 1908. S svojo skromnostjo, požrtvovalnostjo in pobožnostjo si je pridobil srea vseh faranov. Hotel je petdesetletnico mašništva praznovati tiho, toda verniki so enoglasno zahtevali slovesno praznovanje. Doma je iz Višnje gore na Dolenjskem. Naše iskrene čestitke!

PATRIARH TAPOUNI

V cerkvi 12 apostolov v Rimu, ki je posebej draga vzhodnim katoličanom zaradi velikega Bessariona, ki je tam pokopan, je kardinal Gabriel Tapouni slavil svojo 25-letnico imenovanja za patriarha sirijske Antiohije, ki se je izvršilo 30. junija 1929. leta. Patriarhat ima na Srednjem Vzhodu šest glavnih sedežev: Bagdad, Mossul, Aleppo, Beirut, Damask in Emeša ter dvojne vikariatus v Egiptu in Palestini.

Katoličanov ima okrog 95.000, za katere skrbi nad 150 duhovnikov. Zasluga patriarha Tapouni je, da je bilo zgrajenih ali obnovljenih 10 cerkev, 6 šol ter sirotišnic ter šest predstavniških poslopij. Predvsem pa je njegova zasluga, da je prišlo do spreobrnitve mnogih Sirijcev, ki so se vrnili v vrste katoličanov. Zlasti pomembna je bila spreobrnitev Mar Johanna Gandurja, metropolita Libanona Damaska in Tripolisa, katerega povratek v katoliško Cerkev je kronal delo spreobrnjenja ostalih tisočev ločenih bratov. To kar vsem vernikom napravlja osebo kardinala Tapouni še posebej drago pa je, da je on živi vzgled tega, kar si je izbral za geslo: ljubezen in mir.

ROMANJE NA BARBANO

Škofijsko romanje na Barbano za Slovence iz goriške nadškofije bo v sredo 11. avgusta. Natančna navodila prinesemo prihodnjic.

MADŽARSKA MLADINA SE VRAČA K VERI

Budimpeštanski sindikalni časopis »Társadalmi Szemle« se pritožuje nad dejstvom, da se velik odstotek madžarske mladine spet obrača k veri. Časopis navaja, da je v mladinskih organizacijah komunističnih sindikatov včlanjenih le 35% madžarske mladine. Piše nadalje, da se je drugih 65% odvrnilo od države in da prihaja ta mladina vedno bolj pod vpliv vere in tako imenovanih »reakcionarnih krogov«.

KATOLICANI V AFRIKI

Misijonska agencija Fides sporoča, da je bilo 30. junija lanskega leta v Afriki 16.000.000 katoličanov. V zadnjih dveh letih je število katoličanov najbolj naraslo v belgijskem Kongu in v francoski ekvatorialni Afriki in sicer za 578.000.

Od 16. avgusta do 1. septembra bo v Singapuru svetovna konferenca mladih žena. Japonsko bo na konferenci zastopala katoličanka, profesorica angleškega jezika Haruko Ushimura.

NOVA MAŠA V GASILSKEM DOMU

Na poseben način je praznoval svojo novo mašo p. Martin de Porrès v New Yorku. Nekdaj je bil gasilec, zato je hotel svojo prvo sv. mašo v gasilskem domu med svojimi bivšimi tovariši. Nekdaj je pomagal gasiti uničujoči ogenj, sedaj pa bo v dušah užigal ogenj božje ljubezni.

DELAJCI ZA NOVO CERKEV

Na kraju, kjer je v Belgiji zrasla prva katoliška delavska organizacija, hočejo delavci zgraditi cerkev na čast Kristusu Kralju. Doslej so že zbrali 3 milijone belgijskih frankov.

KONGRES FRANCOSKIH REDOVNIC

Pretekli mesec so imele v Lionu francoske redovnice svoj kongres. Po zadnji svetovni vojni so nastala tri združenja redovnic. Prvo združuje sestre, ki se bavijo predvsem s karitativnim delom po bolnicah, sirotišnicah in zavetiščih. Obsega 5800 redovnih družin.

Drugo je združenje redovnic, ki so zaposlene s poukom. V tem združenju je 1600 redovnih družin.

Tretje združenje pa je najštevilnejše in šteje 6000 redovnih družin. V tem združenju so sestre, ki delujejo kot vzgojiteljice in pomočnice po župnijah.

Šli smo po deželi svetnikov

(Vtisi z romanja)

Skupina članice dekl. Mar. družbe in tretjega reda iz Gorice je pretekli teden poromala v Loreto, Assisi ter na La Verno in v Firence skupaj s svojimi voditelji ter nekaterimi duhovniki. Tu prinašamo nekaj vtisov s tega romanja, da bodo tudi drugi nekoliko deležni veselja, ki so ga užili romarji na tej božji poti.

Vse je že za nami, a naš duh roma še vedno po čudoviti deželi tisočih cerkv, kjer vse diha lepoto in ubranost, duhovno veličino in bogastvo ljudi, ki so živeli pred nami in jih mi v našem mrzličnem času skoro ne moremo več razumeti.

V PADOVI

Padova, Loreto, Assisi, La Verna, Firence, to so kraji, ki so se nam z neizbrisnimi sledovi vtisnili v srce in nas bodo kot svetle lučke spremljali skozi življenje. Z Marijinim blagoslovom in pod njenim svetlim varstvom smo nastopili dolgo pot našega romanja. In Marijin blagoslov nas je spremljal skozi vse dni tega svetega tedna, to smo vsi jasno čutili, in prepričana sem, da je bila Marija z nami zadovoljna.

Prvi cilj našega romanja je bila Padova, in čeravno je večina izmed nas že bila v baziliki sv. Antona, smo jo vsi prav radi še enkrat obiskali. Saj se na svete kraje človek tako rad povrača, kakor da bi tam bil že košček njegovega doma. Pomolili smo na grobu sv. Antona in se mu priporočili v varstvo. Nato smo se ustavili še v kapucinski cerkvi, kjer je živel svetniški pater Leopold Mandić. Ogledali smo si njegovo celico, ki je edina ostala nepoškodovana v zadnji vojni in kjer je pater Leopold skozi 42 let skoro neprestano spovedoval. Preprosta, mala celica, ki nikdar ni videla sončne svetlobe, a je bila kljub temu tisočerin košček paradiza na tej zemlji! A ne samo za časa njegovega življenja. Neprestano romajo verniki na ta sveti kraj, neprestano deli pater Leopold dušne in telesne milosti. Stene velikih predob so vse prevlečene s slikami oseb, ki so bile uslišane po njegovi priprošnji.

Pustili smo za sabo Padovo in preko padeške nižine drveli proti Ferrari.

Na kongresu je bilo skupno zastopanih 90.000 redovnic, ki pripadajo različnim kongregacijam. Vse njihovo delo in življenje je nesebično posvečeno francoskemu ljudstvu. Kdo bi mogel nadomestiti njihovo delo?

TELO SV. PIJA X. V BENETKE

Beneški patriarh kardinal Roncalli je prejel ugoden odgovor sv. očeta na prošnjo, naj se prepeljejo v Benetke ostanki sv. papeža Pija X. Prepeljali jih bodo skozi različne kraje v beneški provinci, kjer je sv. Pij X. v življenju deloval. Kdaj se bo prevoz izvršil, še ni znano.

ROMANJE INDIJANCEV

Konec junija so imeli Indijanci v Kanadi svoj narodni kongres in romanje k svetišču Mater božje. Indijance je spremljalo 5 škofov in 55 misijonarjev. 52 procentov kanadskih Indijancev je katoličanov. Kongres so izbrali poglavarji raznih indijanskih narodov za medsebojno spoznanje. Doslej se niso še nikdar sestali zastopniki vseh rodov. Indijance je pozdravil tudi ministrski predsednik Saint Laurent in jih je prosil, naj molijo zanj, da bi mogel dobro opravljati svojo nalogo. Nenavado romanje je na vse prisotne napravilo močnejši vtis.

ZAKASNELI POKLICI V ANGLIJI

V Angliji imajo posebno semenišče za zakasnele duhovniške poklice. Največ kandidatov se je prijavilo leta 1946 in sicer 116. Skoraj vsi so bili pet ali šest let v vojski pri mornarici ali letalstvu. Mnogi izmed njih so bili proglašeni za pogrešane. Lansko leto jih je doseglo 25 duhovniški poklice, letos 32, ostali pa bodo posvečeni v prihodnjih letih. Iz semenišča je doslej izšlo že 600 duhovnikov.

VERSEKE SOLE NA BAVARSKEM

Na Bavarskem obiskuje velika večina otrok verske šole. Konec maja je bilo v Monakovem 85 odstotkov gojencev v verskih šolah in samo 15 odstotkov v državnih šolah. Za starše je izbira toliko lažja, ker država obe vrsti šol enako podpira.

VATIKANSKA DRŽAVA

V grobnicah pod baziliko sv. Petra v neposredni bližini groba prvega papeža bo zgrajena kapela v čast Čenstohovske Mater božje. Simbol in tolažba za zvestobo preganjane poljske cerkve.

OBISK V RAVENNI

Padška nižina je enolična in dolgočasna. Prešli smo Polesine, kjer so pred tremi leti bile strašne poplave. Ustavili smo se v Ferrari, kjer smo v največjem nalivu iskali »Leoncino«. Končno smo ga našli in se tam pokrepčali. V Ferrari je zelo zanimiv grad knezov d'Este, mogočna kvadratna stavba, z močnimi stolpi, obdana vse naokrog z globokim jarkom polnim vode. Zidali so ga skoro 200 let, od leta 1385 do 1570.

Ko smo prišli v Ravenna, je prenehalo deževati in tako smo si lahko ogledali glavne zanimivosti mesta. Naše največje zanimanje je vzbudil San Vitale, tempelj v obliki bizantinskega križa iz VI. stoletja, biser bizantinske umetnosti. Čudovito lepi mozaiki, kot bi jih kdo stkal na mehke zelene preproge, krasijo stene in kupole te osmerokotne cerkve. Ogledali smo si še druge cerkve, med njimi San Apollinare Nuovo, kjer smo občudovali spet lepe mozaike, ki predstavljajo dolge vrste svetih mučencev na eni strani in svetih devic na drugi. Ogledali smo si tudi Dantejev grob, skoro prevečen za tako velikega moža.

Iz Ravenne smo prišli v kraje, ki so bili marsikateremu izmed naših romarjev znani. Cesena, Forlì, Riccione, bridki spomini na težke dneve begunstva, negotovosti in razočaranja!

Večer je počasi prehajal v noč. Nebo se je prepreglo s temnimi oblaki, bliski so razsvetljevali noč, ulica se je ploha in skozi nevihto in grom se je mešala naša pesem in naša molitev, srea pa so bila mirga v pričakovanju velikih odkritij.

NA CILJU

Okrog 11. ure zvečer smo prispeli v Loreto. Prvo, kar smo zvedeli v Loretu, je bila žalostna novica, da patra Otona, ki je tako hrepenel po našem obisku, ne bomo več videli. Pred tremi dnevi so ga položili k večnemu počitku. Našel je svoj večni mir na loretskem pokopališču blizu loretske hišice, kjer je preživel dolga leta svojega svetniškega življenja.

Prijazno so nas sprejele sestre usmiljenke, ki na tem svetem kraju dan za dnem odpirajo svoja gostoljubna vrata neštetim množicam vernikov, sprejemajo bolnike, ki

jim je Loreto zadnje upanje v njihovi bolezni. Polnoč je že bila, ko smo se vlegli in kmalu je velika spalnica utihnila, le ura na stolpu loretske bazilike je skozi nočno tišino naznanjala pojemajočo noč in nastopajoči dan. Že zgodaj smo vstale. Skozi okna se nam je odprl pogled na valovit svet. Med zelenimi griči so se belile prijazne hišice preprostih ljudi, a od Boga ljubljenih in odlikovanih, saj jim je zaupal dragoceni zaklad, sveto nazareško hišico.

LORETSKA HIŠICA

Romarji so že hiteli proti baziliki. Veliki trg z obokanimi hodniki ob straneh stvori z belo baziliko v ozadju veličastno sliko. Kdo more popisati občutke, ki jih je imel vsakdo izmed nas, ko je prvič prestopil prag te svete bazilike? Komaj da smo se ozrli v čudovite umotvore najslavnejših italijanskih slikarjev in kiparjev, kajti srce je hrepenelo na sveti kraj, v revno loretsko hišico, živo nasprotje bogastva, ki se boči nad njo in vse okrog nje, a kljub temu višek vse lepote in vsega blaženstva, ki ga človek lahko občuti samo na tem svetem kraju. Loretska hišica! Očrnele stene, neme priče tisočletnih molitev in prošenj, solz hvalečnosti in kesanja, v vas je bogastvo, ki ga vse zakladnice sveta ne premorejo. Tu se je izvršil največji čudež, nad katerim so strmeli angeli, tu je Beseda meso postala in med nami prebivala. Ta sveti napis na oltarju loretske hišice pove vse. Začetek našega odrešenja in vir vse naše duhovne sreče je Bog položil med te srečne zidove, iz katerih izvirajo še vedno studene neusahljive milosti. Dom Marije in sv. Jožefa, dom Jezusov, kako blizu si nam po odrešenju, kako ves naš po Ljubezni božji, ki se je zaradi nas utelesila, a kako daleč, če ga primerjamo z našo revščino in slabostjo.

Neprestano so prihajali verniki v loretsko hišico. Kleče na golih tleh so prisostvovali svetim mašam, ki se neprestano vse do poldne vrstijo. Nemogoče, da bi človek dvomil, saj srce govori vse bolj kot razum, da so se med temi zidovi odigrale velike skrivnosti.

LORETSKA BAZILIKA

Po zajtrku smo si ogledali baziliko, ki hrani v sebi toliko zaklad. Vse, kar je zmogel človeški um, in vse, kar je premoglo človeško srce, obkroža kot najlepši venec revno nazareško hišico, dom svete Družine. Tu v tej baziliki so si mnogi narodi postavili svojo kapelo. In tudi mi Slovani smo našli tu kapelo posvečeno našim prvim blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu. Najprvo so nam naši duhovniki povedali zgodovino loretske cerkve, ki je nastala, potem ko so angeli s Trstata prenesli sveto nazareško hišico v Loreto. To se je zgodilo leta 1294 in od takrat romajo na ta sveti kraj tisoči in tisoči in Marija deli tu neprestano dušne in telesne milosti. Ogledali smo si švicarsko, špansko, francosko, nemško, poljsko, slovansko kapelo, izmed katerih sta najlepši švicarska in španska najbogatejša pa brez dvoma nemška, ki zavzema zadnji del srednje cerkvene ladje in se vsa blišči v zlatu in živih barvah. Posebno lepo je Marijino oznanjenje. Lepa je tudi slovanska kapela. Vse v njej je preprosto, a ravno ta preprostost in harmonična ubranost najbolj razodeva tiho in globokoverno slovansko dušo. Popoldne smo si še ogledali zakladnico, ki priča o globoki veri ljudi, ki so Mariji poklonili tako bajne zaklade. V milijone in milijone gredo vrednosti, ki jih hrani loretska zakladnica. Zlati kelih in bisernice, najdragocenejši kamni, vse to je nakopičeno v tej veliki dvorani in govori več o duhovnem bogastvu ljudi, ki so svoje največje dragocenosti darovali Mariji, kot pa o njihovem svetnem bogastvu in ugledu.

Končno smo si morali nekoliko ogledati še mestce od Boga odbrano, da hrani v sebi njegovo nekdanje bivališče na tej zemlji. Da, Bog si izbira preproste in revne, da s tem osramoti močene in prevzetne. To smo premišljevali, ko smo hodili po tesnih ulicah, mimo hiš, kjer so ženske plette rožne vence in je vse pričalo o preprostosti in revščini loretskega mesteca. Lep je pogled na morje s ploščade nad »Scalo santos«, kakor imenujejo stopnice, ki peljejo v dolino. Valoviti svet se razteza pred nami, prepečen z oljkami in trtami, domovina pesnikov in umetnikov.

Zvečer smo imeli v slovanski kapeli blagoslov s petimi litanijami, naslednje jutro pa smo tu imeli posvilo sv. mašo. Naše svete pesmi so prijetno odmevale v veliki loretski baziliki in marsikdo je z zanimanjem prislunil slovanski pesmi. Težko smo se ločili iz Loreta, vsak je še enkrat poromal v sveto hišico in Mariji povedal to, kar se pove najdražjim osebam ob slovesu. Spet smo sedeli v našem udobnem avtopulmanu, ki je drvel preko hribov in dolin proti lepi Umbriji, deželi sončne pesmi sv. Frančiška.

(Nadaljevanje sledi)

Kratek odgovor „Slovenskemu Poročevalcu“

S Koroškega iz Šmihela, rojstne vasi msgr. dr. Rožmana, smo prejeli naslednji dopis.

Nučelno ne čitam komunističnih časopisov. Poznam dobro »tovarišca«, njih intrige in metode.

Na željo prijatelja in malo tudi iz radovednosti sem vendar vzel v roke »Slov. poročevalca« z dne 18. junija, kjer nudi Ljubljana svojim čitateljem nesramen pamflet o spoštovanem, čislmem ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu. Vsak pošten čitatelj je moral z gnusom vreči iz rok tako nesnago in ogorčen obsoditi tak način pisanja o splošno priljubljenem, spoštovanem, čislmem človeku.

Mi koroški Slovenci, kakor ves pošten slov. narod z gnusom odklanjamo take nesramne pamflete, čeprav vemo, da iz kloake more teči pač le gnojica. Ti pisuni naj že vendar enkrat spoznajo,

da Slovenci nikakor ne maramo komunizma. Pred kratkim mi je ugledna avstrijska osebnost, ki zaradi službe dobro pozna jugoslovanske razmere, rekla: »Pri res svobodnih volitvah v Jugoslaviji bi komunistem dobil komaj 2% do 3% glasov.

Dr. Rožman je naš rojak. Koroška ga pozna, drugi narodi ga spoštujejo. Hvaležni smo mu za vse, kar je napravil za nas koroške Slovence in za slov. narod. Zato mu iz srca kličemo: Prezvisešni, Bog Vas ohrani še dolgo v blagor slov. narodu. Občudujemo Vašo čudovito delavnost, Vašo gorečnost za vse dobro. Pošteni Slovenci Vas ljubijo in spoštujejo in to je najboljši dokaz za pravilnost Vašega delovanja.

Dovolite, da izrazimo tukaj splošno željo: »Zapustite kot dediščino vsem Slovincem pismoeno zgodovino zločinskega udejstvovanja brezbožnega komunizma v Sloveniji.«

Šmihelski farani

Teorija in praksa

Daleč je Guatemala, pa vseeno vemo, kaj se je dogajalo tam v dveh tednih krvave revolucije. Arbenzu in njegovim pristašem je zmanjkalo podpore od strani vojske in ljudstva, v katerega imenu so vladali. Čudno to za ljudsko oblast, ki pravi, da se bojuje za delavske pravice in za dvig življenjske ravni delovnega ljudstva. Verjetno je metoda tega boja bila kaj malo ljudska: njen namen, kakor vsi vemo, je bil diktatura nad proletariatom, kar ljudstvu ni bilo po godu. Arbenz in njegova vlada ni utegnila pripraviti samoozbambe, utegnila pa je zapustiti za sabo sled svoje krvave jeze. V Escuintli so dobili v skupni jami zakopanih 10 strašno razmesarjenih trupel. Nekateri izmed teh so bili živi zakopani. V Tiquisati 17 takih nesrečencev. V glavnem mestu države pa je bila dolga vrsta razmesarjenih trupel postavljena na mizah, da so lahko ljudje iskali svoje drage, ki so jih rdeči odvedli neznanokam. Vsak je gledal in se bal, da bi ne našel kakega svojega dragega med njimi. Če bi ti ljudje bili ubiti v vojni na fronti, bi vsak rekel: »Vojska je kriva«, toda ti ljudje niso bili

na fronti, edini njihov greh je bil anti-komunizem, zato je bilo potrebno, da se eliminirajo. To ni nič novega: povsod, kjer so prišli rdeči revolucionarji na oblast, je tekla kri, tako v Rusiji, tako v vseh satelitskih državah, tako tudi v Guatemali. Nasilje je temeljni zakon komunizma. Tovariši ne bi radi, da bi mi vedeli za njihove nakane, da bi mi poznali njihovo biblijo. Na srečo ni treba niti prebrati njihovih knjig, ker jih sama njihova dela izdajajo. V tem oziru sta teorija in praksa nerazdružljivo združeni, praksa sledi teoriji kakor otrok materi. Kaj je diktatura? Odgovarja Lenin: »Če govorimo znanstveno, je diktatura oblast, ki ni omejena po nobenem zakonu, ni ovirana po nobenem pravilu in temelji neposredno na nasilju. Diktatura pomeni neomejeno oblast, ki se opira na moči in ne na zakon.« Tako uči Lenin sam. Njegov življenjepisec David Shub pravi, da je Lenin l. 1908 v Ženevi učil, da je treba eliminirati brez usmiljenja in brez omahovanja vse tiste, ki bi kakorkoli bili napoti graditvi socializma.

Znamenit proces na Dunaju

Ze leta sem je obremenjeval tako zvani Kraulandov korupcijski škandal vso avstrijsko notranjo politiko. Krauland je vodil v povojnih letih ministrstvo, ki je upravljalo vso domovino, katere je ostala po končani drugi svetovni vojni brez dejanskega lastnika. Pravni lastniki so ali pobegli ali pa postali žrtvi vojnih dogodkov, deloma pa je spadala sem tudi imovina nacistične stranke. Leta 1945 so si vse tri vladne stranke v Avstriji OeVP, SPOe in KPOe razdelile med seboj najprej tiskarne in tovarne za papir, ker so pač vse tri stranke najprej potrebovale za svoje politično delo časopise. Kakor je pokazal proces, ki je trajal 91 dni, so bolj po politični potrebi obdolžili bivšega ministra dr. Kraulanda zlorabe svoje ministrske oblasti in ga stavili pred sodišče.

V torek dne 6. julija je dunajsko sodišče izreklo po 90-dnevni obravnavi in zaslišanju 116 prič sodbo in oprostilo bivšega ministra Kraulanda in večino z njim obtoženih.

Zanimive bodo seve tudi številke, ki bodo pokazale stroške tega procesa, ki je trajal polne tri mesece.

Brezposelnost v Avstriji pada

Padanje brezposelnosti v Avstriji dokazuje, da je bilo z državnimi in drugimi javnimi sredstvi mogoče ustvariti velike delovne možnosti in zaposliti visoko število delavcev. Število zaposlenih in s tem zavarovanih je preseglo dva milijona, kar v Avstriji do sedaj niso imeli ne pred vojno in ne po vojni. To število kaže, da se avstrijsko gospodarstvo ojačuje. Seve to število nalaga tudi vladi velike skrbi za bodočnost. Vse, kar je zaposleno, ima v doglednem času tudi pravico in možnost brezposelnosti. In tako je za prihodnjo zimo pričakovati veliko število brezposelnih, ki bodo dobivali državno podporo. V stavbarskem področju je število zaposlenih najbolj naraslo in tako bo morala vlada predvsem gledati na to, da bo tudi v bodoče te delavce zaposlala. Parlament je dejansko pripravil tudi podlago tem načrtom. Do 31. decembra lanskega leta so morali plačevati še zasedbene stroške in tako zvani zasedbeni davek. Ta davek so sedaj spremenili za druge potrebe in sicer največji del za zopetno pozidavo porušenih stanovanj, del gre za pozidavo malih in srednjih stanovanj in nekaj hočejo rezervirati za podporo družinam z večjim številom otrok. Na ta način računajo, da bodo letno zgradili 30.000 stanovanj, kar naj bi zmanjšalo stanovanjsko bedo. Koroška bo iz tega fonda dobila 6,55 odstotkov.

Grozen zločin v Karniji

Na pokopališču v kraju Arta v Karniji se je zgodil nezasišan zločin. Kakor javljajo orožniki, je neki možki ugrabil majhno deklico in jo odpeljal na pokopališče, kjer jo je posilil, tako da se je deklica onesvestila. Da bi zakril svoj zločin, je suroveč dvignil marmornat pokrov neke grobnice, spravlil onesveščeno deklico v grobnico in jo spet pokril s pokrovom ter zbežal. Ponoči se je deklica zopet osvestila in je začela klicati na pomoč, toda nihče je ni slišal, ker je pokopališče oddaljeno od bivališa.

Starši so takoj začeli iskati pogrešano deklico. Ko so otroci povedali, da so deklico videli z nekim možkim na poti, ki pelje na pokopališče, je skupina vaščanov odšla na pokopališče skupno s starši, kjer so deklico na ves glas klicali. Končno so zaslišali šibek glas, ki je prihajal iz grobnice. Dvignili so pokrov in deklico rešili. Orožnikom se je posrečilo aretirati zločinca.

ea, ki mu je ime Giulio Agostini in je star 31 let. Priznal je svoj zločin.

Starši, pazite na otroke, ker je slabih ljudi na svetu vedno več!

Zgodba Ivana Pirečnika v filmu

Režiser Charles Chrichton je začel s pripravi za snemanje filma The Divided Hearts (Razdvojeni srci), ki bo obravnaval zgodbo malega Ivana Pirečnika. Drama se bo odigravala med dvema materama,

Slovenko, ki so ji nacisti ubili moža, vzeli otroka, njo pa poslali v koncentracijsko taborišče, in med krušno materjo Nemko, ki je vzela v rejo tujega otroka in ga vzljubila kot lastnega sina. Pirečnikovo bo igrala Yvonne Mitchell, Nemko Cornell Borchers in njenega moža Avstrijec Armin Dahlen.

Zunanje scene filma o Pirečniku so že posneli. Neka dejanja so posneli v Skofji Loki, druga v Kuetzbuechelu. Z deli bodo nadaljevali v Angliji.

TRZASKI ROMARJI NA MONTE BERICO

STRŽAŠKEGA

Tržačani na gori Berico

Trst, dne 18. 7. 1954.

Pod tem naslovom je »Katoliški glas« pretekli teden objavil obširno poročilo o tržaškem romanju v Marijinem letu na goro Berico. Vsak romar, ki ga srečaš, ti bo žarečih lic pripovedoval o lepih urah, ki jih je ondi doživel.

Ko pa sem prebiral to poročilo, sem se začudil, da ni bil niti z besedico omenjen prevz. g. škof, ki je ondi imel za romarje sv. mašo in slovensko pridigo, kar je romarske pobožnosti v tem oziru olajšalo, jih duhovno poglabilo in jim na znnaj dalo pečat večje slovesnosti. Pravim katoličanom je tudi v ponos in veselje, da imajo ob takih prilikah v svoji sredi svojega škofa, kar so pokazali s prisrčnimi ovacijami. Zato je — po moji sodbi — neopravičljivo, da je dopisnik članka ali tisti, ki je za ta članek dal pobudo, škofovo navzočnost in opravilo prezrl in zamolčal. Ker redno berem »Katoliški glas«, sem prepričan, da uredništvo ni krivo, da je bilo poročilo o tem romanju nepopolno.

Načrti, ki jih razvija dopis o nadaljnjih romanjih in prireditvah, so sicer zanimivi, vendar moram povedati, da — vsaj kolikor je meni znano kot predsedniku odbora za skupne marijanske prireditve — odbor niti dopisniku niti komu drugemu za to ni dal nikakih pooblastil.

Ker ima tudi za to romanje končno odgovornost odbor za skupne slovesnosti Marijinega leta, sem čutil kot njegov predsednik dolžnost, da na gori omenjeno pomanjkljivost poročila o tem romanju opozorim in se prevz. g. škofu na tem mestu zahvalim za njegovo udeležbo in požrtvalno sodelovanje. Kanonik Ivan Kramarič

Opomba uredništva: Z veseljem prinašamo dopolnilo preč. g. kanonika Kramariča v želji, naj bodo naši dopisniki vedno stvarni in točni.

Počitniška kolonija občine Devin-Nabrežina

Občinska Uprava v Nabrežini sporoča, da je preteklo nedeljo dne 11. t. m. obiskal ožji odbor našo počitniško kolonijo v Forni di Sopra.

Prepričal se je na licu mesta, da deluje kolonija v najlepšem redu ter da je zdravstveno stanje otrok popolnoma dobro.

Tem potom pošiljajo otroci svojem nebroj pozdravov.

Uprava občine Devin-Nabrežina

Kriza CRDA v Tržiču

Kljub nedavni zagotovitvi italijanske vlade, da je v ladjedelnicah CRDA v Tržiču preskrbljeno delo za vse delavce in da zato do novih odpustov ne bo prišlo, je ravnateljstvo ladjedelnic sklicalo komisijo ladjedelnic in ji sporočilo, da bo s ponedeljkom 19. julija suspendiranih 500 delavcev. To naj bi predstavljalo le prvo skupino začasnih odpuščenih delavcev katerim bodo v kratkem sledili še drugi. Od teh odpuščenih delavcev jih je bilo 300 zaposlenih v ladjedelnici, 200 pa v oddelku za izdelavo železnih vozov in elektromehaničnih delavnic. Odpuščeni delavci bodo prejeli celotno plačo in sicer bo ravnateljstvo izplačalo 24 tedenskih ur, ostalih 16 ur, to je eno tretjino, pa bo izplačala INPAS.

Ta odločitev ravnateljstva je hudo prizadela vse delavce, kajti tudi tisti, ki so še ostali na delu, so v neprestanem strahu, da dobe odpustnico.

Po zadnjih pogajanjih med sindikati in ravnateljstvom CRDA je bilo doseženo, da se odpust delavcev odloži za en teden.

DAROVI ZA MARIJANISCE

Slovenska Marijina družba 10.000 lir; M. R. namesto cvetja na grob pok. gospe Ruščuk iz Magozda pri Kobaridu 1000 lir.

Najlepša hvala!

RAZNE NOVICE

Donava še vedno poplavlja

Na poplavljenih področjih v Avstriji se položaj polagoma zboljšuje. Voda odteka in prebivalstvo se vrača na svoje domove. Iz še nepotrjenih podatkov povzemamo, da je bilo ob teku Donave upuščenih okrog 3000 hiš, od teh je skoro 1000 popolnoma porušenih. Na področju Dunaja je bilo popolnoma uničenih 36 mostov, drugih 82 pa je bilo poškodovanih. Ogromna je škoda pri poljedelstvu. Odnosla je okrog 2000 glav živine. Na področju Dunaja so poplave terjale 10 smrtnih žrtev, 2 osebi pogrešajo. Hudo škodo so poplave povzročile tudi v Linzu, kjer se je porušilo 291 hiš, drugih 337 hiš pa je v nevarnosti, da se porušijo. 8000 oseb je moralo zapustiti svoje domove in celotno število od poplav prizadetih oseb se blizu 18.000.

Na slovaškem bregu Donave je položaj še vedno zelo resen. Številne vasi so morale evakuirati, preostali pa primanjkuje pitne vode, ki jo morajo dovažati. Noč in dan utrjujejo nasipe, da bi preprečili nadaljnje katastrofe. Budimpeštanski radio poroča, da so nasipi blizu mesteca Moson-

magyorar popustili in da voda ogroža avtomobilsko cesto Dunaj-Budimpešta. V mestecu Gyor, ki se nahaja sredi poti med Bratislavo in Budimpešto so proglasili izjemno stanje. Voda je že preplavila predmestja in tudi središče mesta. Področje Szigetkoz je vse pod vodo in so ga morali izprazniti.

Sedaj se poplave bližajo jugoslovanske-mu ozemlju. Masa vode grozi z veliko nesrečo Beogradu in drugim krajem ob Donavi.

Val vročine v ZDA

V osrednjem delu ZDA traja še vedno silna vročina. Na področju Teksasa do Južne Dakote presega vročina 38 stopinj. V Kansas Cityju so zabeležili 43 stopinj v senci. Število smrtnih žrtev je naraslo že na 259. Veliko škodo je vročina prizadela tudi poljedelstvu in živinoreji.

Veliko vročino so imeli tudi v Rusiji. V Moskvi so več dni zaporedoma zaznamovali 34 stopinj vročine. Pri nas smo tiste dni imeli le od 20 do 24 stopinj, v Avstriji so pa zaznamovali celo temperaturo pod ničlo.

ALOJZIJ REMEC:

Andrej Košuta

POVEST

»Mater sem šel iskat; nisem je našel, a dobil sem dobro gospo, Bog ji daj dobro! Nikoli je ne pozabim...« si je dejal, ko je zdrčal voz po tlaku.

Vendar ni bil vesel. Tisti večer si je želel, da bi bilo vse resnica, kar je pripovedoval o smrti barona Lindnerja njegovi gospe.

Pripovedovala bo to mojo zgodbo otrokom, otroci svojim otrokom. O junaški smrti, o misli nanje. Tisti hip bo šla bajka in jim bo svetila kakor lučka na neznanem grobu. V Galiciji pa ne bo ne križa ne spomina na tistem mestu, ki je bilo priča najtežje ure, ki sem jo dočkal in preživel...

Andrejček ni poslej nikoli več šel v mesto. Še tisti teden je zaprosil, naj ga premeste kam v domače kraje.

»Zakaj?« so ga vprašali.

»Mater sem izgubil. Begunka je, bogve kod mora trpeti po svetu. Med svojimi ljudmi bi morda našel sled k njej...«

»Pisali bomo mi...« so rekli.

Čez štirinajst dni je Andrejček zopet prosil, naj ga premeste. Odgovorili so mu, da so pisali zaradi matere v begunske tabore, na vlado, na urade, a da še ni odgovora, naj počaka še štirinajst dni.

Čas je potekal, Andrejček je zopet prosil. Povedali so mu, da so odgovori prišli in da nihče ničesar ne ve.

Končno so se vendar naveličali njegovih prošenj in so ga premestili. A ne v njegove kraje, k bataljonu so ga poslali; tja da pošljejo umetno nogo za njim, potem ga odpuste in pojde, kamor bo sam hotel.

Tako se je vozil k bataljonu.

Na veliki postaji je moral čakati na vlak in tedaj je prvič srečal domačega človeka. Iz vojaškega vlaka ga je poklical znan glas: »Andrejček, kam?« Andrejček je spoznal Krapežvega Toneta, svojega dobrega prijatelja vseh let, ki je skočil z voza in hitel k njemu.

»Tone, kam pa ti.« ga je pozdravil.

»Na fronto, že tretjič, moj ljubi Andrejček; glej, vsi smo mislili, da si umrl. Kako sem vesel, da te vidim! Kod si hodil, kako se ti je zgodilo! Stopiva vstran, da mi poveš!«

»Končali so me za vedno, saj vidiš. Beračiti bom moral...«

»Kaj še! Kosil boš in mlatil tudi z leseno nogo, ko se navadiš!« ga je tolažil Tone. »Zdaj se vozimo zopet na fronto. Nič ne vem, ali še pridem nazaj. Ti si vsaj te skrbi rešen...«

»Zamenjal bi s teboj, če bi mogel!« je dejal Andrejček in skoraj z zavistjo gledal Toneta, ki je bil dobil že tri zvezde in rumen našitek in bil zdrav, vesel kakor včasih.

»Kaj hočeš — tako je!« je menil Tone in ponudil Andrejčku cigareto.

Sedla sta na klop ob zidu k mizi na peronu in molče kadila.

»Ali kaj veš o naših ljudeh?« je vprašal Andrejček, ko mu je Tone ponudil drugo cigareto, odpiral konzervno škatlo in klical vina na mizo.

»Slabo je z njimi... Na Golem brdu ni več nikogar, vse je moralo v begunstvo. Granate sekajo v vas, kmalu bo vse sama razvalina. Tako mi je pravil te dni Urh, ki se je tolkel tam doli. Ranjen je bil v roko in je prišel še živ nazaj.«

»Kje so naši ljudje?«

»Jaz iščem mater že pol leta...« je vzdihnil Andrejček.

»O njej res ne vem, kje je... Moji ljudje so v barakah; pred štirinajstimi dnevi sem vzel slovo in videl pol vasi. Tvoje matere ni bilo tam...«

»In župan in Francka?« je vprašal Andrejček.

»Jih tudi ni tam gori. Nekje na Dolenjskem so, sem slišal...«

»Toda nekdo drugi je vpraševal po tebi... je mežikal Tone in nalival vino v kozarec. »Ona bi utegnila kaj vedeti... Marička. V Ljubljani je natakarcica. Ves svet pozna, ni ga transporta, da bi naši fantje ne ušli k njej k »Zlati Sapljici«. Ta teden sem govoril z njo, ko sem šel po rekonvalescente. Izpraševala je le po tebi...«

»Kaj si ji rekel?«

»Da nihče ne ve ničesar o tebi. Morda si padel, morda so te ujeli, morda ležiš kje bolan — tako sem povedal.«

»In ona? Ali je kaj dejala na to?«

»Smejala se je in me tolažila, da ko-priva ne pozebe... Mislim, da ti je še dobro!«

»Molči, Tone! Kaj bo z invalidom!« se je užalostil Andrejček in izpil do dna.

»Lepo je bilo včasih, kaj? Ko si Hol-

terja nesel v korito, si zaslužil medaljo!« se je šalil Tone.

»Padel je pol streljaja od mene...« je odvrnil Andrejček in se spomnil na Aleša Koritnika ter vprašal Toneta po njem.

»Saj res!« se je domislil Tone. »Aleša so zaprli, še preden je prišel iz Galicije, kjer je bil tudi ranjen. Obesijo ga, pravijo, če ga že niso!«

»Zakaj?« je vzdihnil Andrejček.

»Proti vojski je govoril in cesarja žalil... Pa ne vem natančno, kako je...«

Andrejček se je oddahnil.

»Vidiš, jaz pa sem vse te čase čakal, da mi bo pisal, in ni bilo glasu od njega od nikoder. Skupaj sva bila ranjena v bolnišnici. On je vedel, kako je bilo z menoj. Obljubil mi je, da mi pošlje sporočilo, kjerkoli bo...«

V pogovoru jim je potekla ura kakor minuta, da sta se oba začudila, ko je prihrmel Andrejčkov vlak.

»Ti moram!« je dejal Andrejček in vstal. Ves beden in sključen je bil videti v svoji ponošeni invalidski obleki.

»Pogum, Andrejček, še bova videla Golo brdo in ko ga bodo na novo zidali, postaviva najini bajti skupaj!« se je poslavljaj Tone in spremil Andrejčka do vlaka.

Glas naših bralcev

Spoštovano uredništvo!

Ne najdemo dovolj primernih in lepih besedi, s katerimi bi izrazili našo priskočno zahvalo tisti dragi osebi, ki je tako lepo pisala oni izredni članek: »Kaj bo s Svobodnim tržiščem ozemljema«, v našem dragem Katoliškem glasu od dne 15. julija 1954.

Omenil je stvari, kakor bi bral v našem sreč, ki ravno tako čuti, in s katerimi se popolnoma strinjamo, kot sem prepričan! Menda ni treba podpisati, o ne! Zakaj to bi radi, in še kako, podpisali 80% prebivalstva Trsta, to je Tržačanov. Kako bi bilo lepo, če bi ta članek prevedli tudi v italijansko in bi naredili »referendum«...

Se enkrat srčna hvala omenjeni osebi, želeč ji vse najboljše in naj jo Bog ohrani v zdravju, to ji prav priskočno želimo.

Z odličnim spoštovanjem in pozdravi.

Duhovne vaje v Trstu

V septembru se bosta vršila za dekleta vseh poklicev 2 tečaja zaprtih duhov. vaj. I. tečaj od 5. do 9. sept. bo pri č. sestr. (Ancelle della Carità) v ulici Ginnastica št. 79. Na ta tečaj so zlasti vabljeni dijakinje in izobraženke.

II. tečaj, namenjen zlasti kmečko-delavskim dekletom, se bo vršil pri č. sestr. v ul. Besenghi št. 6 v dneh od 21. do 25. septembra.

Vodstva dekliških krožkov so vljudo naprosena, da pridobivajo udeležence tudi v tistih okoljih, kamor misel o potrebnosti duhov. vaj doslej še ni prodrla! Iz vsake župnije naj bi bilo vsaj par deklet! Molimo za uspeh!

Vodstva dekliških krožkov so vljudo naprosena, da pridobivajo udeležence tudi v tistih okoljih, kamor misel o potrebnosti duhov. vaj doslej še ni prodrla! Iz vsake župnije naj bi bilo vsaj par deklet! Molimo za uspeh!

Z GORIŠKEGA

Tudi naša mladina tekmuje

Tudi naša mladina ljubi šport, ga goji in zato tudi tekmuje. Fantje iz Doberdoba so zadnjo nedeljo gostovali v Jamljah, kjer so v prav prijetni prijateljski nogometni tekmi premagali Jameljce z 1:0. Čez dva tedna se zopet pomerijo v Doberdoba.

Vabilo

Vabimo, da se udeležite goriškega romanja k Materi božji v Thene pri Vicenzi v nedeljo 25. julija. Ker je še nekaj mest na razpolago, se vpisovanje podaljša do sobote 24. julija. — Spoved bo za romarje v soboto od 5h popoldne naprej pri Sv. Ivanu. — Romarji naj poskrbe, da bodo v nedeljo točno ob 4h zjutraj na Travniku za odhod.

Prednostne lestvice

Na sedmih šolskih skrbništva, Corso Verdi 37, so od 15. t. m. dalje na vpogled prednostne lestvice prosilcev za službeno mesta na srednjih šolah v goriški pokrajini za leto 1954-55.

Romanje na Sv. Višarje

Slov. kat. prosvetno društvo iz Gorice sporoča, da prireja veliko marijansko romanje na Sv. Višarje, namenjeno pevskim zborom iz štandredškega dekana. Romanje se bo vršilo z avtobusi v dneh 7. in 8. avgusta. Cena vožnje znaša 1000 lir.

Zbori, ki se mislijo prijaviti, naj to store čimprej pri g. profesorju Mirku Fileju v ulici Seminario, št. 7. Program bomo pravočasno sporočili. Vabimo vse pevske zore, da se celotno ali vsaj delno udeležijo tega izrednega romanja.

Seja mestnega občinskega sveta

V torek 13. julija je zopet zasedal goriški mestni občinski svet. Na tej seji je končno prišlo do soglasja med jugoslovanskimi in italijanskimi zahtevami glede uporabe in plačevanja vode, ki jo jugoslovanske oblasti dobavljajo Gorici po mestnem vodovodu. Za ta sporazum se je goriški mestni svet z jugoslovanskimi odgovornimi oblastmi pogajal celih sedem let. Odobrili so tudi najem posojila 11 milijonov 800 tisoč lir za napeljavno vodovoda po stranskih ulicah v Štandrežu. Od celotne vsote bo

Ko se je vlak že premikal, mu je mahal s čepico v slovo in klical: »Maričko mi pozdravi!«

»Srečen, da je zdrav!« si je dejal Andrejček in sedel na svoj prostor.

»Kaj bomo z vami?« je vprašal pri batljoni Andrejčka narednik, ko se je javil v zakajeni pisarni, kjer je bilo natrpano ljudi, ki so sedeli ob mizah in pisali. Skladovnice papirja so rastle pod njimi, pisalni stroji so ropotali in škrtali, zunaj pred vrati pa so čakali ljudje v uniformah nestrno drug drugega, da vstopijo in opravijo svoje posle.

»Kaj... Jaz ne vem... Saj vidite, invalid sem...« je odgovarjal Andrejček in vrtel čepico med prsti.

»Ali hočete na dopust?«

»Zakaj ne... Mater bi šel iskat!« se je razveselil Andrejček.

»Kam in za koliko časa?«

»V Ljubljano za teden dni.«

Napisali so mu pisanje, izplačali njegove borne invalidske krajcarje in denar za mazažo in je šel.

Drugi dan se je odpeljal v Ljubljano.

Pod noč je našel tisto krmo, kjer je bila Marička natakara. Sedel je v prvi

država prispevala 44%. Nadalje so na torkovi seji razpravljali tudi o ulici Ascoli, kjer so pred dvema letoma začeli podirati nevarne hiše in je to delo potem zastalo. Sedaj so sklenili, da bodo porušili še hiši št. 23 in 25, ki so kot vse ostale last Donatija. Prostornina obeh hiš je nad 9 tisoč kubičnih metrov in Donati bo za to dobil odškodnino v znesku 14.934.000 lir. Nekateri svetovalci so vprašali, kaj bo s stanovanji obeh poslopij. Kajti Donati je prvo odškodnino in s svojim denarjem sezidal hiše v ulici Torriani, ki pa so jih zaradi visokih stanarini zasideli le premožnejši ljudje. Stanovanje v ulici Ascoli pa so le revni ljudje, ki si takega luksuza ne morejo privoščiti in se bodo morali ponovno zadovoljiti s podobnimi luknjami, v katerih so že stanovali. Na tak način se socialno vprašanje ne bo nikdar rešilo.

Seja odbora prefekture

V sredo 14. julija je bila redna seja odbora prefekture, kateri je predsedoval podprefekt De Pasquale. Odobrili so več ukrepov: nabavo zemljišč za gradnjo cestnih zvez v ulici Brigata Pavia, pogodbo za koncesijo električne razsvetljave na glavnem goriškem pokopališču, prispevek šolskemu patronatu za leto 1954, povišek cene plinu za leto 1953, ter nabavo zemljišča za zidavo ljudskih hiš v Ločniku. Razpravljali so nadalje o delovnih centrih. Občina Števerjan se je zavezala, da bo prevzela stroške za delovni center v Števerjanu.

Obvestilo

Knjižnica Slov. kat. prosv. društva v Gorici bo čez poletje zaprta. Prosimo čitatelje, ki imajo knjige izposojene, da jih vrnejo do prihodnje nedelje.

Otroške kolonije

Škofijska pomožna akcija sporoča, da se vrnejo 31. julija zjutraj otroci iz Gradeža, dne 3. avgusta se vrnejo deklice iz Pontablja v Gorico ob 3.47 pop.; dečki iz Fiera di Primiero pa pridejo v Gorico dne 5. avgusta ob 13.58. Za drugi oddelek bodo poslana vabila na dom.

Sovodnje, Gabrje, Rupa, Peč

V znamenju Marijinega leta sta bili že dve skupni romanji vernikov iz omenjenih vasi. — Prvo je bilo 23. maja. Dve lepi korjeri sta peljali preko 100 veselih otrok k Mariji — Roži skrivnostni v Krmin. Petje, molitev; blagoslov; smeh in slikanje

sobi v kot in čakal. Mrak je lezel iz kotov, muhe so brenčale na stropu, v drugi sobi je govorilo in se smejalo par vojakov, vmes se je čul ženski smeh. To je bila Marička, samo da je bil njen smeh globlji in drznejši kakor včasih, njen glas oster, zagrljen.

Andrejček je potrpežljivo čakal in poslušal.

»Ali imate fanta?« se je smejal eden.

»Na vsak prst kolikor hočem...« je odgovorila ženska.

»Ali hočete še mene?«

»Zakaj ne, če ste lep fant...«

Andrejčka je nekaj zbledel v prsih; potrkal je s palico po tleh. Marička je prišla; dasi je bila že skoraj tema, jo je Andrejček spoznal.

»Kaj hočete?« je vprašala z nevoljnim glasom; videlo se ji je, da se ji mudi nazaj v sobo.

»Pol litra!«

Odšla je po vino.

Notri je nekdo prižgal luč pod stropom. Marička se je vrnila in postavila steklenico in čašo pred Andrejčka. Ni ga spoznala, ker je sedel v temi.

se je vrstilo ves sončen popoldan do povratka zvečer.

18. julija pa je 40 samih deklet poromalo na najstarejšo tukajšnjo božjo pot — Staro goro. Kislo vreme jih ni prav nič motilo, pač pa se bolj navdušilo za zbrano molitev rožnega venca in petje svetih pesmi. Lepo je bilo v cerkvi, kjer so dekleta lepo prepevale Marijine pesmi in prejele sv. obhajilo; lepo pa je bilo tudi v prijaznem Barnasu in »strašno« zanimivo v zgodovinsko važni Landarski jami. — Z veseljem petjem narodnih pesmi so dekleta poživila dobre Benečane in se poživilene na duši in telesu vrnile v domače vasi.

Daj Bog in Marija, da bo iz naše mladine zrastle rod, ki bo vsem v ponos.

8., 9. in 10. avgusta pa bomo šli na tridnevno romanje na tirolsko Marijino božjo pot — Weissenstein (Bolzano) združeno z izletom po krasnih tirolskih planinah ob povratku čez Dolomite. Med potjo bomo obiskali Riese in Monte Berico.

Števerjan

Pri nas nedeljo za nedeljo prazniško pritrkujejo zvonovi.

V nedeljo smo praznovali shod sv. Mohorja. Čeravno sv. Mohor ni prvi patron naše župnije, ga mi častimo in proslavljamolj kot glavnega zavetnika sv. Florijana.

Primeren letni čas in že pospravljeno delo so nas privedli do tega slovesnega shoda.

Ako si v nedeljo prišel v Števerjan tudi ti med tolikimi, te je presenetil velik mlaj na zvonikovem križu; če bi videl našega neprekosljivega Nandeta, ko je neustrašeno splezal na vrh in ga postavil, bi se čudil in zgrozil. Že v zgodnjih urah so se zvonik, trg in poti pomladili ob pričakovanju procesije našega Gospoda. Mlaj pri mlaju jim je dal nov obraz.

Slovesnost v cerkvi je bila zares slovesna. Saj smo imeli v svoji sredi kar šest duhovnikov. G. Vidmar je vodil slovesnost in nam tudi s svojo gorečo besedo pridigal.

Doberdob

Tri tedne vsakoletnega najhujšega dela je za nami in spet lažje dihamo ter se za kako uro odpočijemo, v kolikor ne skrbi za to vedno deževno vreme. Najbolj nerodno je bilo opravilo z žitom, saj je nekaterim začelo že rasti v snopih; treba ga bo dobro presušiti. Vsako leto, a letos še bolj, se je pokazalo, kako nujno potrebna bi bila mlatilnica v Doberdobu; nekateri kmetje so morali za par voz žita po tri dni in noči čakati pri mlatilnicah v Ronkih ali celo v Pierisu. Bo treba pač tudi na to misliti.

Preteklo nedeljo smo imeli vsakoletno župnijsko romanje na Svete Višarje; imeli smo prav lepo vreme, čeprav smo bili vedno v nekem strahu, da nas bo močilo kakor lasko leto.

MARIJINA KAPELICA

Sredi vasi smo prejšnji mesec obnovili Marijino kapelico, ki je bila porušena že v prvi svetovni vojni; lepo je pozidana in poslikana, v njej je postavljen kip luške Matere božje Brezmadežne. Blagoslovil je kapelico č. g. monsignor dr. Močnik ter v lepem govoru izročil našo vas v varstvo Devici Mariji. Naj ostane kot pobožen spomin na letošnje Marijino leto. Začetek te kapelice je zelo zanimiv in navezan na izredno milost ozdravljenja prastarega očeta iz hiše Ferfolja, kjer stoji kapelica. Kot deček je bil zelo bolan in ni mogel hoditi. Njegova mama ga je nesla iz Doberdoba na Sv. Višarje, da bi mu tam izprosila zdravje. Težka je bila taka pot

»Štirideset krajcarjev!« je dejala vsakdanje.

»Ali je treba plačati takoj?« je vprašal Andrejček.

»Takoj, ker je vojska...«

Andrejček je izlekel denar in naštel na svetlo progno preko mize svoje krajcarje. Marička jih je pobrala, brez besede odšla v drugo sobo in tam spet sedla k mizi.

Andrejček si je nalil, izpil prvo čašo v dušku, si zopet natočil in se zagledal v drugo sobo.

Da, to je bila Marička! Bujna, košata je postala, skoraj lenih kretenj.

Obe beli roki je položila predse na mizo, eden izmed gostov, lepo oblečen v novo uniformo, jo je držal za desnico in ji nekaj šepetal na uho. In Marički so se iskricle oči; čez par hipov je vrgla glavo nazaj, da se je zasvetil njen beli vrat, nagnila obraz, da se je z visoko frizuro dotikala lica tistega mladega človeka, zaprla oči in se smejala, da so se ji svetili zobje med polodprtimi ustnicami.

»Izpridila se je...« si je skoraj z žalostjo dejal Andrejček in odmaknil oči od nje v temo. Izpil je kozarec do dna, zopet nalil in izpil.

(Nadaljevanje)

v onih časih pred skoraj sto leti, ko so morali vsi dolgo pot hoditi. Pa je Marija poplačala tako veliko zaupanje v Njeno pomoč in deček je prišel domov zdrav ter je lahko hodil. Več kakor tridesetkrat je v poznejših letih romal na Sv. Višarje v zahvalo za prejšnjo milost in v trajen spomin je dal postaviti pred svojo hišo lepo Marijino kapelico. Zato so nam Doberdobcem Višarje tako priljubljena božja pot.

Skozi našo vas gre poleti veliko tujcev, zlasti Nemcev, ki obiskujejo kraje, znane jim iz prve svetovne vojne. Prav bi bilo, če bi doberdobsko županstvo poskrbelo ob raznih križiščih cest za primerne napise, ki bi tujcem omogočili orientacijo.

Svete Višarje

Nad 1200 vernih Korošcev je priromalo na Sv. Višarje v sobotah 26. junija in 3. julija. Prvo romanje je vodil mil. g. prošt Lenart Trabesinger iz Pliberka, drugo mil. g. kanonik Aleks Zechner, prošt v Dobri vasi. V spomin na marijansko leto, so slovenski Korošci darovali nov ciborij iz čistega srebra, moderno delo dunajskega mojstra. Redkokdaj je bilo toliko molitve, ljudske petja in stanovskih govorov.

Na god sv. Mohorja je praznoval na Višarjah 40-letnico mašniškega posvečenja č. g. dr. E.B. Boria, župnik na Ponteb. Z jubilejom so se zbrali pri Marijinem oltarju duhovniki Kanalske doline in njegov brat č. g. Graziano, ki je tudi obhajal 20-letnico mašništva.

Svetli in temni dnevi se vrstijo v vsaki zgodovini. To velja tudi za Višarje in za romarja, ki se pritožuje, da Marijino svetišče propada (»Glas« 8. 7. 1954).

Res je, da so razni pisuni pokvarili T. Kralja slike križevega pota sredi gozda; toda to se dogaja večinoma v poletnem času. Ko pa odhajamo z Višarj — jeseni — so slike redno zakrite s pokrovi. Morda bi pomagalo, ko bi ostalih 8 postaj dali na bolj visoke podstavke.

Za popraviljanje slik je seveda umesten edino T. Kralj; on bo znal prav oceniti poškodbe; kajti tudi vsakoletno popraviljanje strehe ne zadostuje pri tako visoki legi svetišča.

Velikodušnost ljubiteljev Matere božje bo gotovo prispevala za nove izredne stroške.

Svetovišarski župnik

Op. uredništva: Med romarji so vedno zelo številni oni, ki izdajo neverjetno veliko za vsakovrstne spominke, ki nimajo nič opraviti z božjo potjo. Neka Tržačanka je n. pr. izdala 2.500 lir za — igrače. Koliko bolj modro bi bilo, če bi del tega dala za potrebe svetišča.

Iz Beneške Slovenije

Veseli in žalostni spomini

Leta 1902 je stopilo v videmsko semenišče 6 dečkov. To je že mali rekord. Veliki »rekordi« pa je, da je vseh 6 prišlo do svojega cilja — do mašništva. Tako je leta 1914 Benečija imela 4 novomašnike, in sicer č. g. Kolin iz Terä in č. g. Miha iz Brda nad Tarcentom; oba sta maševala naslednje leto 1915. Žal da sta izmed tedanjih novomašnikov dva umrla v zelo mladih letih, to sta g. Miha in Kulet. Med ostalimi trije obhajajo v tem Marijinem letu štiridesetletnico svojega mašništva. V »Kat. glas« smo že čitali o lepih slovesnostih, ki jih je rojstna vas Platišče napravila č. g. Kupolju dne 1. julija. Lepo število sošolcev in drugih duhovnikov skupaj s farani so na praznik patronov sv. Mohorja in Fortunata počastili v Celah pri Stari gori štiridesetletnico č. g. Cernoja, ki jo bo ponovil 25. julija v svoji rojstni vasi Bicačanj. Bolj na tistem v družbi samo svojih bližnjih sorodnikov, je 19. julija hotel obhajati svoje slavje v novem Marijinem svetišču »Madonna Missionaria« v Tricesimo č. g. Hvalica — znani Marijin misijonar, ki je spremljal Marijo misijonarko vedno bosonog po snegu, po ledu, po slani, po dežju — ko je romala po Karniji, po Furlaniji, po vsej Benečiji.

Rekli smo, da je g. Hvalica hotel na tistem obhajati svoj praznik, pa ni bilo tako. Čez 60 fantičev — aspirantov na duhovnih vajah v »Castello della Madonna«, ki so zvedeli za to novico so veselo prihiteli k jubilejni sv. maši sv. volaslega mašnika, ki tako ljubi mladino.

Vsem jubilentom želimo zaenkrat, da bi učakali »zlato mašo«, č. g. Hvalici pa še to veselje od Nebeške Tolažnice, ki ji že 40 let služi v njenem beneškem svetišču v Barnasu, da bi ob priliki zlate maše spremljal k božjemu oltarju ljubega strica tudi novomašnik — nečak, ki obiskuje sedaj 3. gimn. v videmskem semenišču.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

Zobozdravnik

Dr. STANISLAV PAVLICA

v via Rittmeyer štev. 13

sprejema od 9 - 13 in 17 - 19

Telef. št. 31813 TRST Telef. št. 31813

A. PERTOT
TRST - ULICA GINNASTICA 22

Velika izbira vsakovrstnih ženskih in moških podlog
BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE

Vse po konkurenčnih cenah!

ZAJAMČENO BRISKO VINO NAJBOLJŠE VRSTE IN PO UGODNIH CENAH
NUDI TUDI NA DOM VSAKO KOLICINO

FRANC TERPIN
SKLADIŠČE VINA
V ŠTEVERJANU (GORICA)

OBVESTILO

TVRDKA G. KERŽE
TRST, Piazza San Giovanni št. 1 - Telefon 35-019

ki obstoja in deluje nepretrgoma že 88 let v solidnem in neumornem delu, je na željo svojih cenjenih odjemalcev

USTANOVILA

oddelek za izvoz darilnih paketov z raznovrstnim blagom za Jugoslavijo in ostale države, ki že deluje v polnem obsegu.

Vsi, ki niste bili do danes obveščeni o našem novem poslovanju in želite svojim sorodnikom in prijateljem pokloniti kakršnokoli darilo, kakor: živila, tekstilno blago, radioprejemnike, glasbila, pisalne, šivalne ali pralne stroje, električne sesalce za prah, električne hladilnike, Frigideire, štedilnike na drva, plin ali elektriko, nerjaveč namizni pribor, porcelan, bicikle, motoscooters itd, itd., Vas vljudo vabimo, da se zglasite osebno ali pismeno pri nas na zgornjem naslovu.

Postreženi boste točno, po konkurenčnih cenah in s kvalitetnim blagom!